

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 369/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Adamom Puškárom, advokátom, Karpatská 5, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sa 73/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 40 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 31 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sa 73/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu náhradu trov konania a primerané finančné zadost'učinenie 15 000 eur.

2. Sťažovateľ uvádza, že 22. júla 2019 riaditeľovi Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ÚVTOS“) zaslal žiadosť o povolenie prijať čističku vzduchu, ktorej používanie mu bolo nariadené lekárom špecialistom. Riaditeľ ÚVTOS listom z 25. júla 2019 čističku vzduchu sťažovateľovi nepovolil z dôvodu, že mu mala byť lekárom len „odporučená“, pričom podľa sťažovateľa z lekárskej správy „*vyplýva nepochybný fakt, že mi liečba pomocou zdravotnej pomôcky práčka (čistič) vzduchu bola odborným lekárom špecialistom nariadená*“.

3. Opakovanou písomnou žiadosťou z 8. augusta 2019 sťažovateľ žiadal o povolenie prijať a používať čističku vzduchu s tým, že zdôraznil, že v žiadnom prípade nešlo o odporúčanie, ale o nariadenie tejto zdravotnej pomôcky, čo je potrebné vziať do úvahy. V žiadosti opakovane deklaroval, že takúto čističku vzduchu je pripravený zakúpiť si z vlastných peňažných prostriedkov, pričom žiada o povolenie túto prijať a používať.

4. Riaditeľ ÚVTOS listom č. ÚVTOSaÚVV-120-5/27-2019 2. septembra 2019 žiadosť sťažovateľa odstúpil na vybavenie Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v [REDAKOVANÉ] (ďalej len „nemocnica“), ktorá celú žiadosť v stanovisku č. NZVJS-zdr-207-1/27-2019 z 13. septembra 2019 vyhodnotila ako neopodstatnenú s tým, že nie je potrebné prijímať žiadne opatrenie na odstránenie príčin a nedostatkov, keďže zdravotný stav sťažovateľa bol aktuálne stabilizovaný a plesň rodu *Penicilium* nie je verifikovaná v ubytovacích priestoroch ÚVTOS.

5. Dňa 2. októbra 2019 podal sťažovateľ krajskému súdu žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy spolu s návrhom na odkladný účinok žaloby, v ktorej uviedol, že už opísaným stanoviskom nemocnice, ktorým bolo definitívne rozhodnuté o neopodstatnenosti jeho žiadosti o zabezpečenie a používanie čističky vzduchu na cele, v ktorej spáva, s tým, že nie je potrebné prijímať žiadne opatrenie na odstránenie príčin a nedostatkov, bolo Zborom väzenskej a justičnej stráže závažným spôsobom zasiahnuté do jeho ústavného práva na ochranu zdravia a zákonného práva na poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ktoré neoddeliteľne zahŕňa aj právo na liečbu. V žalobe poukázal na to, že ako odsúdený má právo na zdravotnú starostlivosť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi, pričom týmto osobitným predpisom je práve zákon o zdravotnej starostlivosti. Sťažovateľ v žalobe navrhol, aby súd vydal uznesenie, ktorým by priznal správnej žalobe vo veci iného zásahu žalovaného odkladný účinok a zakázal by žalovanému pokračovať v odmietaní zabezpečiť a používať práčku (čističku) vzduchu, a to až do právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu vo veci samej.

6. Krajský súd uznesením č. k. 8 Sa 73/2019 z 10. decembra 2019 zamietol návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku jeho správnej žalobe z 2. októbra 2019. Dňa 2. marca 2020 bolo sťažovateľovi doručené vyjadrenie žalovaného spolu s výzvou krajského súdu, aby sa k nemu v 30-dňovej lehote vyjadril. Sťažovateľ odpovedal na túto výzvu podaním z 10. marca 2020. Dňa 24. mája 2021 požiadal krajský súd o čo najrýchlejšie vybavenie veci, poukazujúc na jeho nepriaznivý zdravotný stav. Krajský súd v odpovedi z 27. mája 2021 uviedol, že do 26. mája 2021 v právnej veci sťažovateľa nebol termín pojednávania nariadený a nebolo o nej rozhodnuté. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ argumentuje, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je o jeho žalobe rozhodnuté a od podania žaloby krajský súd neuskutočnil žiadny úkon smerujúci k vydaniu rozhodnutia okrem doručenia vyjadrenia žalovaného spolu s výzvou.

8. Sťažovateľ zastáva názor, že opísaným (ne)konaním krajský súd porušil v napadnutom konaní jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v súvislosti s tým i základné právo podľa čl. 40 ústavy a čl. 31 listiny.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Sťažovateľ namieta, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sa 73/2019 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 40 a čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 31 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

11. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd uznesením č. k. 8 Sa 73/2019 z 10. decembra 2019 zamietol návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku jeho správnej žalobe z 2. októbra 2019. Dňa 2. marca 2020 bolo sťažovateľovi doručené vyjadrenie žalovaného spolu s výzvou krajského súdu, aby sa k nemu v 30-dňovej lehote vyjadril. Sťažovateľ odpovedal na túto výzvu podaním z 10. marca 2020. Konanie v právnej veci sťažovateľa nie je ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené.

12. Význam samotného konania a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľa dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vo vzťahu k postupu krajského súdu, ktorý označil sťažovateľ ako porušovateľa, vnímajúc povahu a dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľom označenými základnými právami podľa ústavy, listiny a právom podľa dohovoru a ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavuje (ku dňu rozhodovania ústavného súdu) dva roky a deväť mesiacov, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je optimálna, avšak nie je neúnosná.

13. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

14. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019, II. ÚS 234/2019).

15. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

16. Na základe uvedeného ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania krajského súdu v napadnutom konaní do podania tejto ústavnej sťažnosti (10. júna 2022, pozn.) za nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu krajského súdu v napadnutom konaní dospel k záveru, že tento postup je síce poznamenaný prieťahmi, avšak nie v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

17. Z ústavnej sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovateľ odvíja porušenie základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy a čl. 31 listiny od porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú, konštatuje, že v takom prípade nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľom označených práv. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť krajského súdu bude pokračovať, sťažovateľ sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu